

Quickscan HoST, Klazienaveen

30 november 2016

Quicksan HoST, Klazienaveen

**Onderzoek ten behoeve van soortbescherming binnen de
Wet natuurbescherming**

Verantwoording

Titel	Quickscan HoST, Klazienaveen
Opdrachtgever	HoSt BV
Projectleider	Vincent (V.J.) Wisgerhof
Auteur(s)	Rob (J.) Jansen
Tweede lezer	Dirk (D.) van der Est
Uitvoering veldwerk	Rob (J.) Jansen
Projectnummer	1245013
Aantal pagina's	24 (exclusief bijlagen)
Datum	30 november 2016
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-1245013JJA-rlk-V03-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	9
1.3 Werkwijze	13
2 Toetsing Wet natuurbescherming	14
2.1 Hoe beschermt de Wet natuurbescherming soorten?	14
2.2 Effecten op aanwezige soorten	15
2.2.1 Flora	15
2.2.2 Grondgebonden zoogdieren.....	15
2.2.3 Vleermuizen	16
2.2.4 Vogels	16
2.2.5 Herpetofauna.....	19
2.2.6 Vissen.....	19
2.2.7 Ongewervelden	20
2.3 Conclusies toetsing Wet natuurbescherming	20
3 Conclusies en aanbevelingen	21
3.1 Inleiding	21
3.2 Wet natuurbescherming	21
3.3 Geldigheid	22
4 Literatuur.....	23

Bijlage(n)

- 1 Overzicht soortbescherming Wet Natuurbescherming

Kenmerk R001-1245013JJA-rlk-V03-NL

1 Inleiding

Host is voornemens een biogasinstallatie + warmtekrachtkoppeling installatie te bouwen om warmte en CO₂-bemesting te leveren aan nabijgelegen tuinbouwbedrijven. Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de relevante natuurwetgeving bij dit project, en de wijze van toetsing hieraan.

1.1 Doel

In opdracht van HoSt BV heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de natuurwetgeving voor de realisatie van een biomassawarmtekrachtcentrale voor de levering van CO₂ en warmte aan nabijgelegen tuinbouwbedrijven in Klazienaveen. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als vanwege de natuurwetgeving de benodigde vergunningen en/of ontheffingen worden verleend.

In deze rapportage wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Welke natuurwetgeving is van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met deze wetgeving?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wetgeving, situatie en beoogde ontwikkeling

Huidige situatie

Het plangebied ligt in Klazienaveen in de provincie Drenthe. Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied weer. Het plangebied bestaat uit circa 1,5 hectare aan intensief beheerd grasland. Op de locatie zijn twee tanken aanwezig, evenals enkele watergangen. Ook waren er meerdere hopen met zand en tuinafval op het perceel. Aan de westzijde van het plangebied ligt een intensief beheerde watergang, met aan de westkant een bomenrij. De overige zijdes wordt omgeven door twee wegen (oostkant Gantel; noordkant Strijp) en daarachter glastuinbouw.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (globaal begrensd)

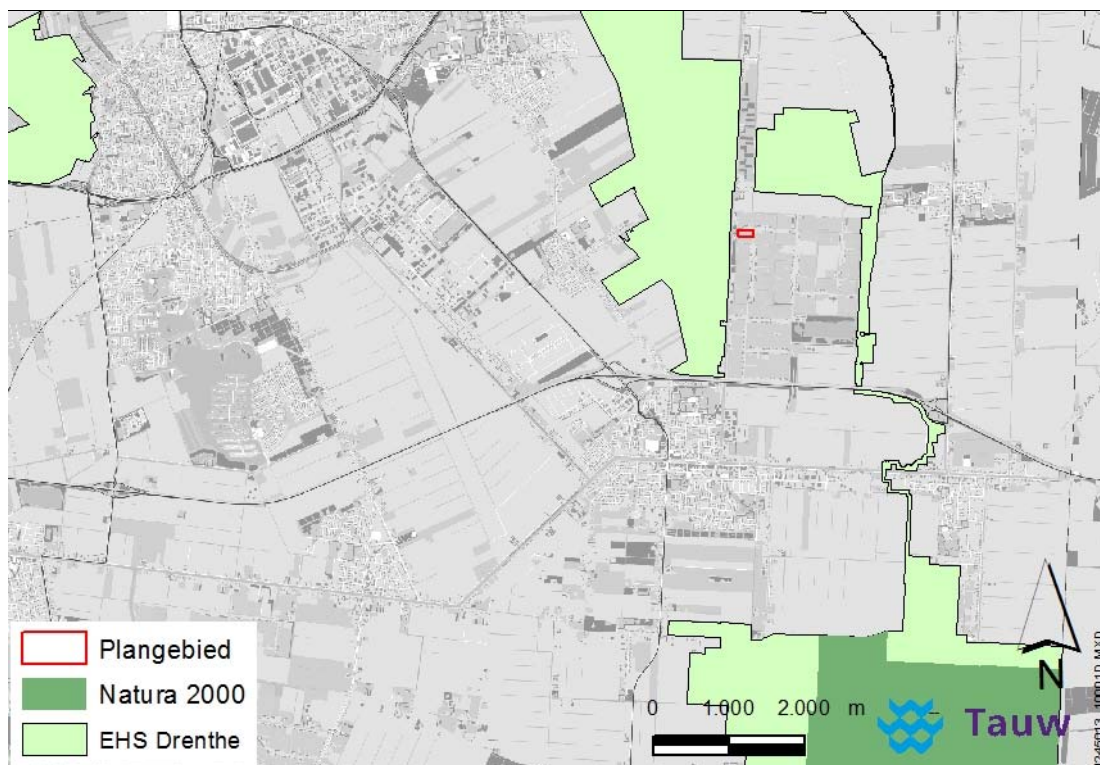
Figuur 1.2 Impressie plangebied

Natuurgebieden

In figuur 1.3 is de ligging van de locatie ten opzichte van de beschermde natuurgebieden weergegeven. Het plangebied ligt op ongeveer 100 meter afstand van de Ecologische hoofdstructuur (EHS; tegenwoordig ook Natuurnetwerk Nederland, NNN genoemd). Directe effecten zijn daarom uitgesloten. In de provincie Drenthe hoeft niet getoetst te worden op externe werken op NNN.

Op circa 5,4 kilometer afstand bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Bargerveen'. De mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden is getoetst door middel van een Aeries melding en zal daarom niet worden behandeld in deze rapportage.

Aangezien de werkzaamheden plaats vinden na 1 januari 2017 is de Wnb van toepassing. Deze toetsing richt zich daarom uitsluitend op de Wnb (en niet op de tot 1 januari 2017 geldende Flora- en faunawet). De Wnb beschermt naast natuurgebieden (Natura 2000) ook verschillende soorten dier- en plantensoorten. Een uitgebreide beschrijving van de relevante natuurwetgeving is opgenomen op de website van Tauw (<http://www.tauwzekermeten.nl/ecologie/wnb/>)

Figuur 1.3 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuur

Beoogde ontwikkeling

Het plan bestaat uit de bouw van een biogasinstallatie. Dit bestaat uit diverse onderdelen. Er wordt een gedeelte beoogd voor het lossen van vast materiaal (sleufsilos). Daarnaast komen twee tanken met een diameter van 24 meter en een hoogte van acht meter (twee meter in de grond). Organisch afval wordt opgeslagen in een separate container. Daarnaast komen op het terrein meerdere leidingen voor de afvoer van groen gas en CO₂. Ook zal er een fakkel worden geïnstalleerd (voor het verbranden van biogas) die uitsluitend gebruikt zal worden bij onderhoud en storingsen.

In de gebruiksfase zal de toevoer van vaste stoffen plaats vinden door middel van vrachtwagens in de sleufsilos. Vanuit de silos worden de vaste stoffen naar het invoersysteem gebracht door een shovel. De vervoersbewegingen vinden in een aantal maanden per jaar plaats. In die periode zijn de vervoersbewegingen beperkt tot maximaal één uur per dag.

Een tweede onderdeel is een houtgestookte Warmtekrachtkoppeling installatie. Een onderdeel hiervan is een statische opslag (bunker) welke fungeert als brandstofopslag en – transportsysteem. Een vuurhaard verbrand het hout, waarbij de ontstane rook wordt gereinigd en de as wordt opgevangen in de natte asafvoer. Het voorgaande proces zorgt voor de energie om stoom te produceren en energie om af te zetten aan het elektriciteitsnet.

1.3 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde gebieden en/of beschermde soorten is in eerste instantie bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Een veldbezoek op 22 november 2016
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en –data
- Nationale Database Flora en Fauna

Op basis van verschillende literatuurbronnen is bekeken welke beschermde soorten in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Vervolgens is tijdens het veldbezoek gecontroleerd of de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen. Dit heeft geresulteerd in een overzicht van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden. De beoogde ontwikkeling wordt getoetst op negatieve effecten op deze soort(en).

2 Toetsing Wet natuurbescherming

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de vraag of plant- en diersoorten, beschermd door de Wet natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is / zijn.

2.1 Hoe beschermt de Wet natuurbescherming soorten?

Overgang Flora en faunawet naar Wet natuurbescherming

De Flora- en faunawet zal overgaan in de nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb). Op dit moment staat de inwerkingtreding van deze nieuwe wet gepland voor 1 januari 2017.

Het wetsvoorstel dat recent door de Eerste Kamer is goedgekeurd, dient ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet en heeft als doel te komen tot één integrale en vereenvoudigde regeling van de natuurbescherming. Hierbij is de Europese regelgeving als uitgangspunt genomen.

Vooraf in het kader van de soortbescherming (huidige Ffw) zijn er bepaalde veranderingen aanstaande die voor dit project belangrijk kunnen zijn. Een kleine 200 soorten die in de Ffw nog een beschermd status genieten, worden in de Wnb niet meer beschermd. Denk hierbij aan soorten als de rietorchis, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn. Ook zijn er een kleine 100 soorten die nu nog niet beschermd zijn die in de Wnb wel beschermd gaan worden. Denk hierbij aan soorten als de wolf, diverse vlinders en libellen.

Ook de tabel 1-soorten in de Ffw waar een vrijstellingsregeling voor is bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals dit voornemen, worden in de Wnb op dezelfde wijze als alle andere soorten beschermd. Denk hierbij aan algemene soorten als de gewone pad, bruine kikker, konijn, egel en vos.

Op basis van de huidige wettekst komt onder de Wnb de huidige vrijstelling voor tabel-1 soorten (Flora en faunawet) te vervallen, zoals die nog gelden voor het konijn, de haas, ree en diverse marter- en muizensoorten. Onder Wnb mag het leefgebied van deze soorten niet meer worden aangetast zonder een ontheffing. Een ontheffing voor deze soorten is niet nodig indien er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wederom een vrijstelling geldt voor deze soorten. De Provincies zijn bevoegd om voor specifieke soorten een algemene vrijstelling op te stellen. Deze lijsten met vrijgestelde soorten worden naar verwachting eind 2016 definitief gemaakt.

Wet natuurbescherming

Voor een overzicht van de soortbescherming onder de Wnb, zie bijlage 1.

2.2 Effecten op aanwezige soorten**2.2.1 Flora**

Op basis van verspreidingsgegevens kan de beschermde plantensoort kluwenklokje in of nabij het plangebied voorkomen. Het plangebied betreft intensief beheerd grasland met daartussen planten als zuring, brandnetel, akkerdistel, speerdistel, braam en duizendblad. Dit intensief beheerde, voedselrijke karakter van het plangebied biedt geen geschikte groeiplaats voor kluwenklokje of andere beschermde planten. Het voorkomen van en negatieve effecten op beschermde flora worden uitgesloten.

2.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen steenmarter, eekhoorn, veldspitsmuis en waterspitsmuis in of nabij het plangebied voorkomen.

De bomen om het plangebied hebben geen gaten of nesten die als verblijfplaats voor steenmarter of eekhoorn kunnen dienen. De greppels rondom het plangebied kunnen dienen als foerageergebied voor de steenmarter, maar dit wordt ook niet door het voornemen aangetast. Gelet op het intensieve beheer en het ontbreken van overgangsvegetaties of lintvormige landschapselementen wordt het voorkomen van de veldspitsmuis niet verwacht. Het eutrofe karakter van het water en het ontbreken van een kruidenvegetatie sluit ook het voorkomen van de waterspitsmuis uit in de watergang ten westen van het plangebied.

Negatieve effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Ten tijde van het schrijven van deze rapportage is een conceptuele lijst met vrijstellingen opgesteld door het bevoegd gezag (Provincie Drenthe). Deze lijst omvat voor de Provincie Drenthe alle huidige tabel 1 soorten (Ffw). De verwachting is dat deze in laatste maanden van 2016 definitief wordt gemaakt, en dus ten tijde van de uitvoering beschikbaar zijn.

Indien deze vrijstelling voor enkele soorten niet wordt goedgekeurd door de Provinciale Staten en het is niet mogelijk om overtreding van de wet te voorkomen moet nader onderzoek plaats vinden naar de niet vrijgestelde soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen.

2.2.3 Vleermuizen

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de volgende vleermuissoorten in of nabij het plangebied voorkomen: laatvlieger, gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, baardvleermuis, franjestaart, watervleermuis en meervleermuis.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Direct naast het plangebied staan een aantal bomen. Deze zijn niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen in verband met het ontbreken van gaten of ingescheurde takken. Er zijn geen gebouwen in of direct naast het plangebied die kunnen dienen als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen.

Foerageergebied en vliegroute

De bomen rondom het plangebied worden niet aangetast en ook bij uitvoering en de gebruiksfase van het voornemen blijven deze bomen beschikbaar als foerageergebied. De bomenrij ten westen van het plangebied kan fungeren als vliegroute. Ook deze bomen worden niet aangetast door het voornemen. Indien er geen verlichting uitstraalt naar deze watergang of bomen worden negatieve effecten met zekerheid voorkomen.

Conclusie

Negatieve effecten op vleermuizen kunnen worden uitgesloten, mits in het kader van zorgplicht rekening gehouden wordt met verlichting met betrekking tot de bomen en de watergang. Er mag hiervoor geen verlichting naar de houtopstand en richting de vijver gericht worden tijdens de werkzaamheden en in de gebruiksfase.

2.2.4 Vogels

Vogels met jaar rond beschermde nesten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de volgende jaarrond beschermde vogelsoorten in of nabij het plangebied voorkomen: gierzwaluw, huismus, kerkuil, ransuil, steenuil, ooievaar, buizerd, havik, wespendif, boomvalk, sperwer, roek en slechtvalk.

Er is één nest aangetroffen die mogelijk in gebruik is door buizerd, havik, ransuil, boomvalk of sperwer, waarvan sperwer het meest aannemelijk is. Het betreft een spar buiten het plangebied. Deze boom en nest worden niet aangetast door het voornemen. In het broedseizoen moet tot een jaarrond beschermd nest 75 meter afstand gehouden worden (RvO, 2014). Afhankelijk van de werkzaamheden en planning zal rekening gehouden moeten worden met dit nest. Tijdens de uitvoeringsfase moet de aanleg van de sleufsilos binnen een straal van 75 meter van het nest buiten het broedseizoen plaats vinden.

De broedperiodes van de vogels die het nest kunnen gebruiken zijn als volgt: 1 februari – 15 juli (buiserd en havik), 20 februari – 20 juli (ransuil), 10 april – 15 juli (sperwer) en 1 mei – 31 augustus (boomvalk) (van Dijk en Boele, 2011).

Dit betekent voor de uitvoeringsfase dat werkzaamheden aan de sleufsilos binnen een straal van 75 meter tot het nest moeten plaats vinden buiten de periode van circa 1 februari – 31 augustus.

In een straal van 75 meter van het nest bevinden zich alleen (een klein gedeelte van) de sleufsilos. De minimale afstand van het plangebied tot het nest betreft 25 meter. Tijdens de gebruiksfase zullen vaste stoffen door vrachtwagens aangevoerd worden naar de sleufsilos. Daarnaast zal een shovel de vaste stoffen richting de installatie vervoeren. Totaal beperken de vervoersbewegingen zich tot maximaal één uur per dag. Hierbij zal maar een beperkt deel van dit vrachtverkeer binnen de straal van 75 meter plaats vinden.

Rondom het nest is al een verstoringsniveau aanwezig door het gebruik van de omgeving. Voorbeelden hiervan zijn de graasweide direct ten oosten van het nest, de wegen rondom het nest (gebruikt door wandelaars, fietsers, auto's en tractoren) en activiteit rondom het huis ten noorden van het nest.

Door het huidige verstoringsniveau en de beperkte toename van activiteiten in de gebruiksfase van het plan worden negatieve effecten op een eventueel broedende vogel en het (mogelijk) jaarrond beschermde nest uitgesloten. Nader onderzoek naar het nest is daarom ook niet nodig.

Figuur 2.1 Nest (mogelijk jaarrond beschermd)

Figuur 2.2 Locatie nest en ± 75 meter radius

Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor verblijfplaatsen van ooievaar, wespandief, slechtvalk en roek. Vanwege het ontbreken van huizen en schuren in of direct naast het plangebied kunnen verblijfplaatsen van gierzwaluw, huismus, steenuil en kerkuil worden uitgesloten. Het park zou kunnen dienen als foerageergebied en rustplaats voor roofvogels. Deze functie gaat verloren door dit voornemen. Door de ruime aanwezigheid van geschikt hoogwaardig alternatief foerageergebied (ten westen van de bomenrij) en de oppervlakte die verloren gaat worden negatieve effecten op foerageermogelijkheden uitgesloten.

Algemene broedvogels

De bosschages en bomen om het plangebied bieden geschikt habitat voor algemene broedvogels. Ook broedplaatsen van algemene vogelsoorten zijn beschermd op het moment dat deze actief in gebruik zijn. Bij het veldbezoek zijn geen broedende vogels aangetroffen. Indien er werkzaamheden plaats vinden in een nieuw gebied na februari 2017 is noodzakelijk een broedvogelcheck uit te voeren in een periode van tien dagen voor de start van de werkzaamheden.

Afhankelijk van eventueel aangetroffen broedvogels en de staat van instandhouding van deze soorten moet de planning van de werkzaamheden hierop aangepast worden.

Conclusie

Negatieve effecten op het (mogelijk jaarrond beschermde) nest zijn uit te sluiten voor de gebruiksfase. Voor de uitvoeringsfase zijn negatieve effecten uit te sluiten mits er buiten het broedseizoen gewerkt worden of, indien het nest in gebruik is, buiten een straal van 75 meter tot het nest gewerkt worden.

Ook dient er tijdens de uitvoeringsfase rekening gehouden te worden met algemene broedvogels.

2.2.5 Herpetofauna

In de omgeving van het plangebied kunnen de volgende (strikt) beschermde soorten amfibieën en reptielen voorkomen: heikikker, poelkikker, hazelworm en levendbarende hagedis.

Het stedelijke karakter van het plangebied en de kwaliteit van de watergangen (eutroof), biedt geen geschikt habitat voor de heikikker en poelkikker. Negatieve effecten op deze soorten worden dan ook uitgesloten.

Ook voor hazelworm en levendbarende hagedis biedt het plangebied geen geschikt biotoop.

Er komen wel andere algemene soorten amfibieën voor in het plangebied. Zo is er binnen het plangebied een dode bastaardkikker aangetroffen. Net zoals bij grondgebonden zoogdieren komt onder de Wnb de huidige vrijstelling voor tabel-1 soorten (Flora- en faunawet) te vervallen, zoals die nog geldend voor het algemene soorten zoals de gewone pad, bruine kikker, meerkikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Voor de Provincie Drenthe komt naar verwachting een definitieve vrijstelling voor deze soorten.

Indien in de watergangen gewerkt wordt zijn maatregelen nodig. Al geldt voor deze soorten een vrijstelling, de zorgplicht is wel van toepassing. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden conform een goedgekeurde gedragscode of een ecologisch werkprotocol.

Er wordt bij voorkeur gewerkt in de periode medio juli tot eind oktober. Werkzaamheden in het water mogen uitsluitend plaats vinden bij watertemperaturen die niet uitkomen boven de 25 graden Celsius, en bij voorkeur niet onder de 10 graden, hoogstens vier graden Celsius. Dit omdat amfibieën bij deze temperaturen lethargisch kunnen worden door zuurstofgebrek respectievelijk kou.

2.2.6 Vissen

Vanwege het ontbreken van geschikt water voor vissen worden effecten op (beschermde) vissen uitgesloten.

2.2.7 Ongewervelden

Diverse vlinders en libellen zijn in de Ffw beschermd. Ook zijn enkele kevers, weekdieren en een kreeftachtige beschermd. Volgens verspreidingsgegevens (Dijkstra et al. 2002; Bos et al. 2006; EIS-Nederland et al. 2007) komen binnen of nabij het plangebied de beschermde soorten aardbeivlinder, grote weerschijnvlinder en groene glazenmaker voor. Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop in het plangebied wordt het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied uitgesloten. Van de overige beschermde ongewervelde soorten zijn er evenmin waarnemingen in en nabij het plangebied. Bovendien ontbreekt het vanwege het intensief onderhouden karakter van het plangebied aan geschikt biotoop. De aanwezigheid van beschermde soorten ongewervelden is daarom uitgesloten.

2.3 Conclusies toetsing Wet natuurbescherming

In tabel 2.1 zijn de relevante soorten uit de Wnb opgenomen. Deze soorten komen mogelijk voor in en nabij het plangebied. Voor deze soorten is aangegeven of maatregelen, een ontheffing of nader onderzoek nodig is.

Tabel 2.1 Conclusies Wet natuurbescherming

Soortgroep	Effecten	Nader onderzoek?	Maatregel nodig?	Ontheffing nodig?
Flora	Geen	Nee	Nee	Nee
Zoogdieren	Geen	Nee	Nee	Nee
Vleermuizen	Geen	Nee	Ja, geen verlichting richting watergang en bomenrij westen	Nee, mits maatregel
Broedvogels, tijdens broedseizoen	Verschillende soorten	Nee	Ja, broedvogelcheck en eventueel aanpassing planning	Nee, mits maatregel
Broedvogels, jaarrond beschermd	Mogelijke verstoringseffecten uitvoeringsfase	Nee	Ja, voor uitvoeringsfase buiten broedseizoen of met minimaal 75 meter afstand tot het nest werken	Nee, mits maatregel
Amfibieën en reptielen	Geen	Nee	Ja, indien er in watergang gewerkt wordt aangepaste werkwijze	Nee
Vissen	Geen	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden	Geen	Nee	Nee	Nee

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Inleiding

Tauw heeft onderzoek gedaan voor HoSt BV naar de consequenties van de natuurwetgeving voor de realisatie van een biogasinstallatie voor de levering van CO₂ en warmte aan nabijgelegen tuinbouwbedrijven in Klazienaveen.

3.2 Wet natuurbescherming

Negatieve effecten op enkele soortgroepen zijn alleen uit te sluiten, mits aan de volgende maatregelen wordt voldaan:

- Indien er werkzaamheden plaats vinden in een nieuw gebied na februari 2017 is noodzakelijk een broedvogelcheck uit te voeren in een periode van tien dagen voor de start van de werkzaamheden. Afhankelijk van eventueel aangetroffen broedvogels en de staat van instandhouding van deze soorten moet de planning van de werkzaamheden hierop aangepast worden
- De werkzaamheden moeten overdag uitgevoerd worden. Wanneer toch gebruik gemaakt wordt van kunstmatige verlichting, dan wordt deze naar beneden gericht, wordt alleen het plangebied beschenen, en wordt de watergang en bomerij ten westen van het plangebied niet beschenen
- Eventuele werkzaamheden in watergangen zijn in het kader van zorgplicht gebonden aan een goedgekeurde gedragscode of er moeten maatregelen worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol. Hierbij geldt het volgende:

“De werkzaamheden vinden plaats in de periode medio juli tot eind oktober of indien in de periode november tot maart wordt alleen in het water gewerkt bij watertemperaturen tussen de 10 (hoogstens 4) en 25 graden Celsius”.

Diverse zoogdieren en amfibieën waar onder de Ffw nog een vrijstelling voor geldt (zogenaamde tabel 1-soorten) en die wel (potentieel) in het plangebied voorkomen, zijn wel beschermd onder de Wnb. Naar verwachting komt er onder de Wnb een vrijstelling voor deze soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen zoals het voornemen. Mocht dit niet het geval zijn dan kan er een ontheffing aangevraagd worden.

Indien bovengenoemde vrijstelling niet voor de uitvoering van de werkzaamheden beschikbaar is, is alsnog nader onderzoek nodig naar algemene zoogdieren- en amfibieënsoorten.

Nader onderzoek naar een (mogelijk jaarrond beschermd) nest dat gevonden is 25 meter ten westen van het plangebied is niet nodig omdat negatieve effecten zijn uitgesloten mits: Tijdens de uitvoeringsfase de aanleg van de sleufsilos binnen een straal van 75 meter van het nest buiten het broedseizoen plaats vindt. Het nest wordt mogelijk gebruikt door buizerd, havik, sperwer, ransuil of boomvalk. De broedperiodes van de vogels die het nest kunnen gebruiken zijn als volgt: 1 februari – 15 juli (buizerd en havik), 20 februari – 20 juli (ransuil), 10 april – 15 juli (sperwer) en 1 mei – 31 augustus (boomvalk) (van Dijk en Boele, 2011). Dit betekent voor de uitvoeringsfase dat werkzaamheden aan de sleufsilos binnen een straal van 75 meter tot het nest moeten plaats vinden buiten de periode van circa 1 februari – 31 augustus.

Voor de gebruiksfase worden negatieve effecten uitgesloten. Het huidige verstoringniveau en de beperkte toename van activiteiten in de gebruiksfase van het plan (maximaal één uur per dag activiteit door enkele vrachtwagens en een shovel binnen een straal van 75 meter tot het nest) zal niet leiden tot een significante verstoring van een vogel op het (mogelijk jaarrond beschermde) nest. Ook voor de gebruiksfase is nader onderzoek daarom niet noodzakelijk.

3.3 Geldigheid

Afhankelijk van de tijd tussen onderliggend onderzoek en uitvoering van de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn naar de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten. Met name bij het in onbruik raken van grond is de kans op (nieuw)vestiging van beschermde soorten aanwezig. De conclusies van dit onderzoek zijn daarom hooguit enkele jaren geldig.

4 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Dijkstra, K.D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

EIS-Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2007. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, libellen en sprinkhanen. European Invertebrate Survey - Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

Gmelig Meyling, A.W. & A. Boesveld, 2008. Inhaalslag verspreidingsonderzoek mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2007, De Platte schijfhoren *Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2009. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Rapport 2009-03. Stichting RAVON, Nijmegen.

Hustings F., C. Borggreve, C. van Turnhout & J. Thissen, 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Ministeries van LNV en VROM & de provincies, 2007. Spelregels EHS. Spelregels voor ruimtelijke ontwikkelingen in de EHS. Een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies. NDFF, <http://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>, geraadpleegd op 23 november 2016.

Rijksdienst voor Ondernemen Nederland (2014). Buizerd *buteo buteo*. Versie 2.0, Ministerie van Economische Zaken.

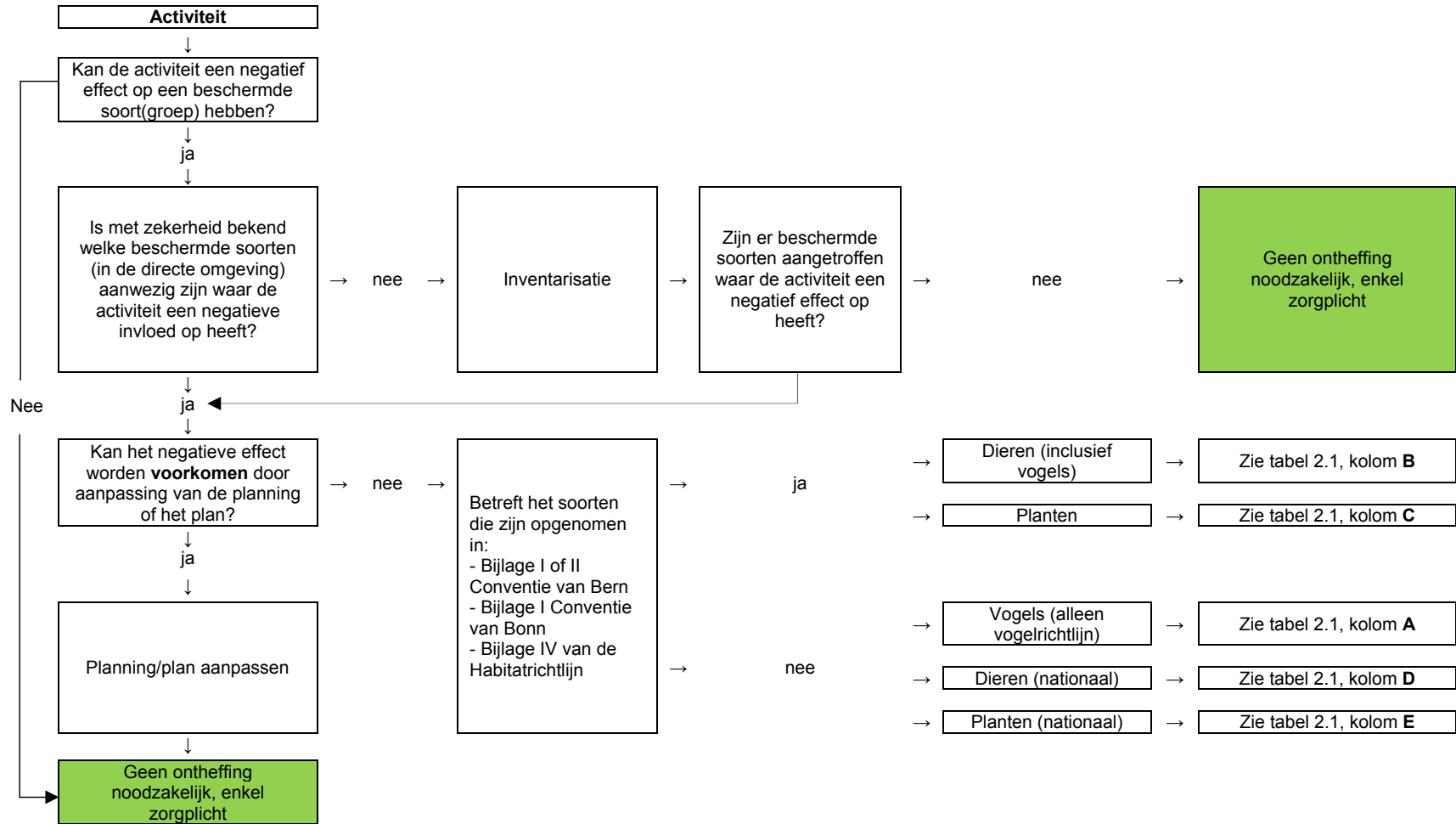
SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Struijk, R.P.J.H., J. Kranenbarg & A. de Bruin, 2010. Verspreidingsonderzoek vissen 2009. Stichting RAVON, Nijmegen.

Bijlage

1

Overzicht soortbescherming Wet Natuurbescherming

Tabel b1.1 Stroomschema toetsing van effecten van activiteiten aan de Wet natuurbescherming

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)	Planten (‘nationaal’)
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –Vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- **Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- **Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is